

Seat No. : _____

TF-107

M.A. Sem.-IV

May-2013

Gujarati : 511

અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અપઠિત રચનાઓ

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

૧. અનુવાદની વ્યાખ્યા આપી તેના સ્વરૂપની વિશેષતાઓ જણાવો.

૧૪

અથવા

અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગીતા વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

૨. અનુવાદના પ્રકારો જણાવી અનુવાદકની સજ્જતા વિશે ચર્ચા કરો.

૧૪

અથવા

નોંધ લખો : (બંને)

(૧) અનુવાદકની મુશ્કેલી

(૨) અનુવાદ : વિજ્ઞાન કે કલા

૩. નીચેના અ, બ, ક દરેક વિભાગમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :

૧૪

(અ) સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :

૪

(૧) ધર્મ ચરત માહધર્મ, સત્યં વદત નાનૃતમ્ ।

દીર્ઘં પશ્ચાત - મા હસ્વં, પરં પશ્યત માહપરમ્ ॥

(૨) एळवर्णं यथा दुग्धं भिन्नवर्णासु घेनुषु ।

तथैव धर्म वैचित्र्यं तत्वमेकं परं स्मृतम् ॥

અથવા

(૧) गते शोको न कर्तव्यो भविष्यं नैवं चिन्तयेत् ।

वर्तमानेन कालेन वर्तयान्ति विचक्षणाः ॥

(૨) गङ्गा पापं शशी तापं दैन्यं कल्पतरुस्तथा ।

पापं तापं च दैन्यं च ध्वन्ति सन्तो महाशयाः ॥

(બ) અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :

૪

Then the secretary had addressed the meeting. He endorsed vice president's views and added. 'though he was eighty five, he was working like an energetic youth. We would like to build up a monument in his memory, and will collect the funds of fifty Lakhs rupees.'

અથવા

Ba accepted Bapuji with all his Limitations. She established him as the God in the entire family. Hriday knew, Bapuji could not live without Ba he could not tolerate Ba's absence for a moment. Bapuji was respected because of Ba. Ba was indispensable for all because of Bapuji.

(ક) હિન્દીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો :

૬

खलासी निराश हो गया, लेकिन उसकी निराशा से अधिक गहन हताशा वैद्यजी के पसीने से नम मुख पर व्याप गई । बड़े निरपेक्ष भाव से खलासी बोला – “सोबरनसिंह ने आपके पास भेजा था ।” उसके कहने से कुछ ऐसा लगा जैसे यह उसका काम न होकर सोबरनसिंह का काम हो । पर वैद्यजी के हाथ नब्ज आ गई, बोले- “वो हम पहले ही समझ रहे थे । बगैर जान पहचान के हम देते भी नहीं, इज्जत का सवाल है । हमें क्या मालूम, तुम कहाँ रहे, क्या करते रहे ? अब सोचने की बात है....विश्वास पर जोखिम उठा लेंगे.... पन्द्रह दिन पहले से तुम्हारा नाम रजिस्टर में चढ़ायेंगे, रोग लिखेंगे...हर तारीख पर नाम चढ़ायेंगे तब कही काम बनेगा । ऐसे घर की खेती नहीं है...”

અથવા

मुझे ठीक मालूम नहीं कि मेरा लिवर ठीक काम करता है या नहीं, पर मैं किसी बच्चे को किलकारी मारकर हँसते देखता हूँ, तो मुझे लाल डिब्बे में बन्द बेबी मिल्क की याद हो जाती है, किसी सुन्दर दृश्य को देखता हूँ, तो उनतीस रुपए वाला कैमरा मेरी आँखों के आगे घूमने लगता है । विवाह मंडप के पास खड़े होकर मुझे राष्ट्रीय बचत प्रमाणपत्र की याद जरूर आती है । मोहल्ले के लाल चौधरी मिलने आते हैं; तो मुझे लगता है कि विटामिन बी-काम्पलेक्स का विज्ञापन चला आ रहा है । दफतर की नई टाईपिस्ट रोजी का समुचा व्यक्तित्व मुझे लाल रंग की लिपस्टिक का विज्ञापन प्रतीत होता है और किसी से कहिएगा नहीं, पर हालत यहाँ गई है कि अब मैं खुद आईने के सामने खड़ा होता हूँ, तो लगता है अपना चेहरा नहीं लिवर साल्ट का विज्ञापन देख रहा हूँ ।

૪. ‘ચેખોવની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ’ સંગ્રહની વાર્તાઓમાં પાત્ર નિરૂપણ કથાની દૃષ્ટિએ વાર્તાકાર એન્ટન ચેખોવનું મૂલ્યાંકન કરો.

૧૪

અથવા

‘વાન્કા’ અને ‘ગાનારી’ વાર્તાઓનો આસ્વાદ કરાવો.

૫. નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યમાં જવાબ આપો :

૧૪

(૧) 'ભાષાંતર' ગુજરાતી શબ્દનો અંગ્રેજી પર્યાય જણાવો.

(૨) અનુવાદની મૂળભૂત જરૂરિયાતો કેટલી ?

(૧) બે (૨) ત્રણ (૩) પાંચ (૪) ચાર

(૩) યોકોબ્સન શબ્દબંધના અનુવાદોને કેટલા પ્રકારમાં વહેંચે છે ?

(૧) ચાર (૨) બે (૩) ત્રણ (૪) છ

(૪) 'Dictionary' શબ્દનો ગુજરાતી પર્યાય જણાવો.

(૫) 'National Literature' નો ગુજરાતી અનુવાદ કરો.

(૬) નીચેના પૈકી 'Image' નો ગુજરાતી અનુવાદ જણાવો

(૧) કલ્પના (૨) પ્રતિકલ્પન (૩) પુરાકલ્પન (૪) પ્રતીક

(૭) એન્ટન ચેખોવનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો ?

(૧) ૧૮૬૦ (૨) ૧૯૦૪ (૩) ૧૮૭૦ (૪) ૧૮૬૬

(૮) વાર્તાકાર એન્ટન ચેખોવના વતનનું નામ જણાવો.

(૯) નીચેના પૈકી 'આયરોનિમ' કઈ વાર્તાનું પાત્ર છે ?

(૧) વાન્કા (૨) સુખ (૩) ઈસ્ટરની રાતે (૪) અફસોસ

(૧૦) 'વોર્ડ નં. ૬' – 'ગઈ કાલે રાત્રે વાર્તા પૂરી કરી ત્યારે એટલો બધો વિષાદ અનુભવ્યો કે હું મારા ઓરડામાં એકલો રહી શક્યો નહીં.' આ વિધાન વાર્તા વાંચી કોણે નોંધ્યું છે તે જણાવો.

(૧) મન્ટો (૨) ધૂમકેતુ (૩) લેનિન (૪) ટાગોર

(૧૧) 'ધ લેડિ વિથ ધ ડોગ' આ વાર્તાનું ગુજરાતી શીર્ષક જણાવો.

(૧૨) 'અફસોસ' વાર્તાના નાયકનું નામ જણાવો.

(૧૩) 'મીઠડી' વાર્તાની નાયિકાના પ્રથમ પતિનું નામ આપો.

(૧૪) 'ચેખોવની શ્રેષ્ઠવાર્તાઓ'ના અનુવાદકોના નામ જણાવો.

